

അനുഭവ സാക്ഷ്യങ്ങൾ സ്വരൂപിതസ്വത്വം എന്ന നിലയിൽ ക്രമീകരിക്കപ്പെടുമ്പോൾ

മിനു എ.എം.

ഗവേഷക, മലയാളവിഭാഗം, സംസ്കൃതസർവകലാശാ

ആധുനികകേരളത്തെക്കുറിച്ചുള്ള സാമ്പ്രദായികവിഭാവനങ്ങളിൽ ദലിത്സ്ത്രീകളുടെ സാന്നിധ്യത്തിന്റെ അഭാവം ഏറെ ശ്രദ്ധിക്കപ്പെടുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ കേരളത്തെ ആധുനികവൽക്കരിക്കാനുള്ള ഉദ്യമങ്ങളെ ഫലപ്രദമായി മുന്നോട്ടുകൊണ്ടുപോയത് പിന്നോക്ക ദലിത് സ്ത്രീകളുടെ നിരസാന്നിധ്യങ്ങളായിരുന്നു. മാത്രമല്ല, ചില തലങ്ങളിൽ കേരളീയസമൂഹത്തിലെ ഇതരസമുദായങ്ങളിലെ സ്ത്രീകളുടെ അവസ്ഥ പിന്നോക്ക ദലിത്സ്ത്രീകളുടെ സാമൂഹികാവസ്ഥയോളം ചലനാത്മകമായിരുന്നില്ലെന്നു വേണം കരുതാൻ. സ്ത്രീകളുടെ സാമൂഹികാവസ്ഥകൾ കേരളത്തിൽ പുനർനിർവചിക്കപ്പെടുന്ന സാംസ്കാരികാന്തരീക്ഷം അവർണ്ണ, ദലിത് സമൂഹങ്ങളിലെ സ്ത്രീകളുടെ ഇടപെടലുകളിലൂടെയാണ് രൂപപ്പെടുന്നത്. മാറ്റമറയക്കൽ, അച്ചിപ്പടവ, മൂക്കുത്തി, കല്ലയും മാലയും പൊട്ടിച്ചെറിയൽ തുടങ്ങിയ പ്രക്ഷോഭങ്ങളിലൂടെയാണ് കേരളത്തിലെ സ്ത്രീലിംഗപദവി പുനർനിർണ്ണയിക്കപ്പെടുന്നത്. എന്നാൽ കേരളത്തിന്റെ സാംസ്കാരികചരിത്രത്തിൽ മേൽസൂചിപ്പിച്ച പ്രക്ഷോഭങ്ങളുടെ കേന്ദ്രമായിനിലകൊണ്ട സ്ത്രീകളുടെ കർതൃസ്ഥാനമോ പങ്കാളിത്തമോ തന്നെയും കേരളചരിത്രങ്ങളിൽ വലിയ അസാന്നിധ്യമായിട്ടാണ് പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നത്. ഇത് സാമൂഹികചരിത്രങ്ങളിൽ മാത്രം സംഭവിക്കുന്ന രീതിശാസ്ത്രപരമായ ഒരു പ്രശ്നമാണെന്ന് കരുതുന്നതിൽ ന്യായമില്ല. ഏത് ആഖ്യാനരൂപങ്ങളിലും പിളർന്ന, മാഞ്ഞുമാഞ്ഞ, ശിഥിലമായ, നിഴൽ സാന്നിധ്യങ്ങളായാണ് പാർശ്വവൽകൃതരടെ സ്വരൂപിതസ്വത്വങ്ങൾ പ്രതിനിധീകരിക്കപ്പെടുന്നത്. ഇതിന് ദൃഷ്ടാന്തമായിപരിഗണിക്കാവുന്ന

മലയാളത്തിലെ രണ്ടു സ്ത്രീകളുടെ ജീവിതകഥകളാണ് സി.കെ ജാന വിന്റേതും നളിനിജമീലയുടേതും.

എന്തുകൊണ്ടാണ് സ്ത്രീകളുടെ അനുഭവമണ്ഡലങ്ങളും വ്യവഹാരമാ തുകകളും ഇത്തരത്തിൽ അദൃശ്യമാവുന്നത് എന്ന ചോദ്യം നിലനില്ക്കുന്ന സാമൂഹികഘടനയിലെ ശ്രേണീബന്ധങ്ങളിലേയ്ക്കാണ് വിരൽ ചൂണ്ടുന്നത്. എങ്കിലും കേരളത്തിന്റെ സമകാലിക സാമൂഹികസാഹചര്യങ്ങളിൽ പാർശ്വവൽകൃതസമൂഹങ്ങൾക്ക് വ്യാപകമായ ദൃശ്യത ലഭിക്കുന്നുണ്ട്. 1990-കൾക്ക് ശേഷം സ്ത്രീ, പരിസ്ഥിതി, കീഴാളസാമൂഹങ്ങളുടെ ഉയിർപ്പും ദൃശ്യതയും സൂക്ഷ്മരാഷ്ട്രീയപക്ഷങ്ങളിൽ പുതിയ ദിശാപരിണാമങ്ങൾക്കു വഴിവെക്കുകയുണ്ടായി. സാമ്പ്രദായിക മുഖ്യധാരാവ്യവഹാരങ്ങളുടെ അനുഭവഘടനയെയും അഭിരൂപീകരണവും അതിഗമിച്ചുകൊണ്ട് പുതിയബദൽ യാഥാർഥ്യങ്ങളെ സാംസ്കാരികമണ്ഡലത്തിൽ നിക്ഷേപിക്കുന്ന ജ്ഞാനമാതൃകയായി പാർശ്വവൽകൃതസമൂഹങ്ങളുടെ ഇടപെടലുകൾ മാറുന്നുണ്ട്.

അനുഭവങ്ങളുടെ തെരഞ്ഞെടുപ്പും സ്വരൂപിതസ്വത്വത്തിന്റെ വിഭാവനവും

പിന്നോക്ക ദലിതസാഹചര്യങ്ങളിൽ നിന്നും മുഖ്യധാരാ ദലിത്, പാരിസ്ഥിതിക, രാഷ്ട്രീയത്തിലേക്കും സ്ത്രീശാക്തീകരണപ്രവർത്തനങ്ങളിലേക്കുമൊക്കെ പരിവർത്തിക്കപ്പെട്ട ജീവിതത്തിന്റെ രേഖാചിത്രങ്ങളാണ് നളിനി ജമീലയുടെയും സി.കെ. ജാനവിന്റെയും അനുഭവാഖ്യാനങ്ങൾ. അരികജീവിതങ്ങളിലെ സവിശേഷ അനുഭവങ്ങളുടെ ശ്രേണികൾ ആഖ്യാനം ചെയ്യപ്പെടുന്നതിന്റെ രാഷ്ട്രീയം ഏറെ പ്രധാന്യമർഹിക്കുന്നതാണ്. അതായത് ആഖ്യാനത്തിൽ ക്രമീകരിക്കപ്പെടുന്ന അനുഭവങ്ങളൾ സവിശേഷമായ തെരഞ്ഞെടുപ്പുകൾക്കു വിധേയമായി സ്വരൂപീകരിക്കപ്പെടുന്നതാണ്. ജീവിതാനുഭവങ്ങൾതന്നെ നിലനില്ക്കുന്ന സാമൂഹിക സാംസ്കാരികശ്രേണികളുടെ രാഷ്ട്രീയത്തിനനുസൃതമായിട്ടാണ് ചിത്രപ്പെടുത്തുന്നത്. അതായത് സ്വത്വങ്ങൾക്ക് ലഭ്യമാകുന്ന ദൃശ്യത ചരിത്രപരമായ ക്രമീകരിക്കപ്പെടുന്നതാണ്.

സ്വരൂപിതസ്വത്വങ്ങളുടെ കലർപ്പാണ് ബദൽ ആത്മകഥകളിലുള്ളത്. വ്യത്യസ്തങ്ങളായ സ്വത്വങ്ങളെ ഏകീകരിച്ച് ഒരൊറ്റ സ്വത്വബോധത്തിന്റെ മട്ടത്തിനുള്ളിലേക്ക് കൊണ്ടുവരികയാണ് ഇവിടെ ആഖ്യാതാവ് ചെയ്യുന്നത്. ഈ ഏകാത്മകസ്വത്വസങ്കല്പം ആത്മകഥയുടെ പൂർത്തീകരണത്തോടെയാണ് സ്ഥാപിതമാകുന്നത്. ഏകശിലാത്മകമായ സ്വത്വബോധത്തിൽനിന്നും വ്യത്യസ്തങ്ങളായ

സ്വത്വങ്ങൾ എന്ന ബഹുത്വത്തിലേക്കാണ് ആത്മകഥയിലെ സ്വത്വങ്ങൾ പരിണമിക്കുന്നത്. അനേകമായ സ്വത്വങ്ങളെ ഏകീകരിച്ച് ഒരു സ്വത്വസങ്കല്പത്തിലേക്ക് കൂട്ടിച്ചേർക്കുകയാണ് സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തലിന്റെ ആഖ്യാനങ്ങളിൽ ചെയ്യുന്നത്.

സ്വരൂപിതസ്വത്വം എന്നത് ഒരേസമയം സാമുദായിക സ്വത്വമായും വ്യക്തിസ്വത്വമായും മാറുന്നുണ്ട്. ജാതി, മതം, തൊഴിലുകൾ, ലൈംഗികത തുടങ്ങിയ സാംസ്കാരികഘടനകളുടെ സ്വരൂപനത്തിലൂടെ നിരന്തരപരിണാമത്തിന് വിധേയമാണ് സ്വരൂപിതസ്വത്വം. ഈ സ്വത്വസ്വരൂപം ഒരേസമയം അനുഭവങ്ങളെ പ്രതിരോധത്തിന് സജ്ജമാക്കുകയും പലപ്പോഴും സ്വത്വകേന്ദ്രത്തിൽ വിള്ളലുകൾവീഴ്ത്തി അവയെ വികേന്ദ്രീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ആ വിള്ളലുകൾക്കിടയിൽ പുതുസ്വത്വങ്ങൾ ചരിത്രപരമായി സ്വരൂപിക്കപ്പെടുകയും സ്വാംശീകരിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. അത്തരത്തിൽ കൃത്യമായി രാഷ്ട്രീയനിലപാടുകളിൽ ഊന്നിക്കൊണ്ട് ചരിത്രപരമായ മുൻഗണനകൾക്കനുസൃതമായി ആസൂത്രിതമായി നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടവയാണ് ഈ അനുഭവാഖ്യാനങ്ങൾ. സവിശേഷ അനുഭവങ്ങളെ മുൻഗണനാക്രമത്തിൽ വിഷയമായി ആഖ്യാനത്തിൽ വിന്യസിക്കുന്നത് ഈ സ്വരൂപിതസ്വത്വത്തിന്റെ/വിഷയിയുടെ ചരിത്രപരമായ പുനർവിഭാവനയിലൂടെയാണെന്നർത്ഥം. പാർശ്വവത്കൃതരുടെ ആത്മകഥ അല്ലെങ്കിൽ ജീവിതകഥയുടെ കേന്ദ്രം ഇതരസമൂഹങ്ങളുടേതിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്തമാണ്. തൊഴിലിന്റെയോ ലിംഗപദവിയുടേയോ ജാതിയുടേയോ ഭാഷയുടേയോ ദേശത്തിന്റെയോ വർണ്ണത്തിന്റെയോ എന്നിങ്ങനെ എന്തിന്റെ പേരിലുള്ള പാർശ്വവത്കരണമാണ് എന്നതനുസരിച്ചായിരിക്കും സാമൂഹികകേന്ദ്രണിയിലെ അയാളുടെ സ്ഥാനം നിർണ്ണയിക്കപ്പെടുക.

സികെ ജാനവിന്റെയും നളിനീജമീലയുടെയും സ്വരൂപിതസ്വത്വം സവിശേഷമായി ഒരുഘട്ടത്തിൽ ലിംഗപദവി, തൊഴിൽ, ജാതി എന്നീ മൂന്ന് പ്രധാനഘടകങ്ങളുടെ വ്യവഹാരികഭൂമികയിൽനിന്നാണ് രൂപമെടുത്തിട്ടുള്ളത്. സി.കെ ജാനവിന്റെ ജീവിതകഥ തുടങ്ങുന്നതിങ്ങനെയാണ്: “ആദ്യമൊക്കെ നമ്മളെ പ്രദേശത്ത് പണിന് പറഞ്ഞാ ഞാൻ പറിക്കല്, നാട്ടിവെക്കല് അങ്ങനത്തെ പണിയാ. നെല്ലുകൃഷിയിട്ട് ബന്ധപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. നമ്മളെ ഭാഗത്ത് തോട്ടപ്പണിയെല്ലാം കൂടുതലാവുന്നത് ഈയടത്ത കാലത്താണ്. കാപ്പിക്ക് വളമിടല്, വള്ളിക്ക് വളമിടല് അങ്ങനത്തെ സമ്പ്രദായം അധികമായി ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. കണ്ടത്തിലുള്ള പണിയായിരുന്നു നമ്മക്ക് അധികമായിട്ട്. കണ്ടത്തില് ചാണകം ചുമന്ന് കൊണ്ടിടുക, നിലംകിളയ്ക്കുക, വിത്തിടുക, അത് കഴിഞ്ഞാല് ഞാൻ

പറിക്കുക, നാട്ടി വെക്കുക, കളയെടുക്കുക, വെള്ളം തേവുക, പിന്നെ വിളവെടുപ്പ്, കുറ്റച്ചമക്കുക—ഇങ്ങനത്തെ പണികളായിരുന്നു.”³ ജാനുവിന്റെ സ്വത്വം സ്വരൂപിതമായിരിക്കുന്നതെങ്ങനെ എന്നതിന്റെ ദൃഷ്ടാന്തമാണിത്. പാർശ്വവൽകൃതരുടെ ആത്മകഥ എവിടെനിന്നാണ് തുടങ്ങുന്നത് എന്നു നോക്കാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന പ്രസ്താവനയാണിത്. ജാനുവിന്റെ ആത്മത്തെ, സ്വത്വത്തെ വിഭാവനം ചെയ്യുന്നത് അവരുടെ തൊഴിലിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തന്നെയാണെന്നും അവരുടെ തൊഴിലാവട്ടെ ജാതിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള സാമൂഹികസംവിധാനത്തിലൂടെ ലഭ്യമാവുന്നതാണെന്നുമുള്ള സൂചനകളാണ് ഇവിടെ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നത്. കുറച്ചുകൂടി ആഴത്തിലുള്ള ആരാധകളിലേയ്ക്ക് കടന്നാൽ ജാതിവ്യവസ്ഥിതിയ്ക്കുള്ളിലെ കീഴ്ജാതിക്കാരിയായ സ്ത്രീയ്ക്കുവേണ്ടി വിഭാവനം ചെയ്യപ്പെട്ട തൊഴിലിലേക്ക് എന്ന അടിവരയോടെ ഈ പ്രസ്താവനയെ പരിഗണിക്കേണ്ടിവരും.

തൊഴിലിലെ, ജാതിവ്യവസ്ഥയിലെ ശ്രേണീകരണങ്ങളോടൊപ്പം, ചിലപ്പോൾ അതേക്കാളേറെ, പ്രധാന്യത്തോടെ കണക്കിലെടുക്കേണ്ട തൊഴിലിലെതന്നെ ലിംഗപദവിവിന്യാസങ്ങളുടെ ശ്രേണീകരണങ്ങളിലേക്കും വിരൽചൂണ്ടുന്ന പരാമർശമാണ് ജാനു നടത്തുന്നത് എന്നു കാണാം. അതായത് കീഴാളസ്ത്രീയുടെ സ്വത്വത്തിന്റെ സ്വരൂപം നിർണ്ണയിക്കപ്പെടുന്ന പ്രധാനഘടകം അവരുടെ തൊഴിലാണ്. ഇതേക്കുറിച്ച് ജാതിയെ ലിംഗവൽക്കരിക്കുമ്പോൾ എന്ന കൃതിയിൽ ഉമാചക്രവർത്തി നടത്തുന്ന നിരീക്ഷണം ശ്രദ്ധിക്കുക : “കീഴ്ജാതിക്കാരിലേറെപ്പേരും സ്വത്തവകാശമില്ലാത്തവരാകയാൽ, എല്ലാ ദലിത്കുടുംബങ്ങൾക്കും തൊഴിലെടുക്കേണ്ടിവരുന്നു...ദലിതുകൾക്ക് അവരുടെ അസ്തിത്വത്തിന്റെ കേന്ദ്രതത്ത്വമായി വർത്തിച്ചിരുന്നത് കായികാധ്വാനമാണ്.”⁴ ഈ അധ്വാനം വീടിനുള്ളിലെ അധ്വാനമല്ല, സമൂഹത്തെ രൂപീകരിക്കുകയും നിലനിർത്തുകയും വിഭാവനം ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്ന ബഹിർമുഖത്വം ഈ അധ്വാനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനസ്വഭാവമാണ്.

നളിനി ജമീലയുടെ ‘ഞാൻ ലൈംഗികത്തൊഴിലാളി’ എന്ന ആത്മകഥ ഒമ്പതാം വയസിലെ മണ്ണുപണിയും വീട്ടുപണിയും കല്ലുമടയിലെ പണിയും, ചാരായവില്പനയും ഒക്കെ വിവരിക്കുന്നു. പിന്നീട് ലൈംഗികത്തൊഴിലാളിയും സംഘടനാപ്രവർത്തകയും സാമൂഹികപ്രവർത്തകയും ഡോക്യുമെന്ററിസംവിധായികയും എഴുത്തുകാരിയും മറ്റുമായി അവർ മാറുന്നു. ഇങ്ങനെ തുടർന്നുപോവുന്ന സ്വരൂപിതസ്വത്വങ്ങളുടെ കലർപ്പിലാണ് ആത്മകഥയിലെ നളിനിജമീലയുടെ കർതൃസ്ഥാനം. നളിനിജമീലയുടെയും ജാനുവിന്റെയും മാത്രമല്ല, ദലിത്സ്ത്രീജീവിതങ്ങളുടെ

ശക്തമായ വേരുകളുള്ള, മറാത്തിയിലെ സുപ്രസിദ്ധ ദലിത്സ്ത്രീവാദി യായ, ഊർമ്മിള പവാർ തന്റെ ആത്മകഥ ആരംഭിക്കുന്നതിങ്ങനെയാ ണ്. “ഞങ്ങളുടെ ഗ്രാമത്തിലെ പെണ്ണുങ്ങൾ വിവിധസാധനങ്ങൾ വി ല്ലാൻവേണ്ടി രത്നഗിരിയിലുള്ള ചന്തയിലേക്ക് നടന്നുപോവും. വിറകു കെട്ടുകളോ പുല്ലോ അരിയോ ഗോതമ്പോ നീളമുള്ള മുളകളോ മാങ്ങാക്കു ടുകളോ തലയിലേറ്റി ആ ദൂരം മുഴുവൻ അവർ നടക്കും. തലയിലെ ഭാര ങ്ങളിൽ കാരണം പിടലി കഴച്ചുപൊട്ടും. മലകൾ കയറിയിറങ്ങി പൊ ട്തിപ്പൊളിഞ്ഞ വഴിയിലൂടെ അതിരാവിലെ തുടങ്ങുന്ന നടത്തമാണ്.”⁵ അധ്വാനത്തിന്റെ പടവുകളുടെമേൽ കെട്ടിപ്പൊക്കുന്ന, പർവ്വതസമാന മായി ഉയർന്നു നില്ക്കുന്ന ആഖ്യാനത്തിന് പലതലങ്ങളിൽ സാദൃശ്യങ്ങളു ണ്ട്. ജാതിവ്യവസ്ഥയുടെ ഭാരവും ലിംഗപദവിയുടെ ഭാരവും ഈ ആഖ്യാ നങ്ങളുടെ മുഖ്യധാരയിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നുണ്ട്. തോളത്തോ തലയി ലോ ഏറ്റിവച്ച വല്ലാത്തഭാരം ചുമന്നുകൊണ്ടാണ് ദലിത്സ്ത്രീകൾ സമൂഹ ത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നതെന്നർത്ഥം. ദലിത്സ്ത്രീകളുടെ അനുഭവാഖ്യാന ങ്ങളുടെ പ്രധാനകേന്ദ്രങ്ങളിലൊന്ന് തൊഴിൽ ആവുന്നതിന്റെ സാമ്പത്തി കശാസ്തം ജാതിപുരഷ്ഠാധീശ വ്യവസ്ഥയിലേക്കാണ് വിരൽച്ചൂണ്ടുന്നത്. ആത്മകഥയിൽ പരിഗണിക്കാത്ത ജീവിതസംഭവങ്ങൾ ഈ ആത്മത്തി നുവെളിയിൽ നില്ക്കുന്നുസാരം. ഒരാൾ ആത്മകഥയിലേക്ക് എന്ത് മാനദണ്ഡങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് ജീവിതസംഭവങ്ങളെ തെര ണെത്തേണ്ടതെന്ന് എന്നത് ആത്മകഥ എന്ന അനുശീലനത്തിന്റെ രാഷ്ട്രീ യത്തെ പിന്തുടരാൻ നമ്മെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. അതായത് ആത്മകഥ യിലേക്ക് സംഭവങ്ങളെ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നത് സാമൂഹികവും രാഷ്ട്രീയവു മായ താത്പര്യങ്ങളുടെ മുൻഗണനാക്രമങ്ങളനുസരിച്ചാണ്. സംഭവങ്ങ ളുടെ തെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ സ്വീകരിക്കുന്ന മുൻഗണനാക്രമങ്ങളെക്കുറിച്ച് നളനിജമീല തന്നെ സൂചിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. ഒരൊറ്റ ആത്മകഥയിൽ ഒരാ ളുടെ എല്ലാ ഓർമകളും ഉണ്ടാവുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കരുതെന്നാണെന്നിങ്ങ തോന്നുന്നത്.⁶ സാമൂഹികപദവിയാണ് ആത്മകഥയിലെ സംഭവങ്ങളു ടെ തെരഞ്ഞെടുപ്പിന്റെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു മാനദണ്ഡം. നിലനില്ക്കുന്ന വ്യവ ഹാരമാതൃകകളുമായുള്ള സംഘർഷത്തിലൂടെയാണ് ആത്മകഥയിലേക്ക് സംഭവങ്ങൾ ഒഴിവാക്കപ്പെടുകയും സ്വീകരിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നത്.

ആത്മത്തിലെ അടങ്കൽ

മധ്യ, ഉപരിമധ്യവർഗസമൂഹങ്ങളിലെ സ്ത്രീകൾ വീടിനുള്ളിൽ നിർ വഹിക്കുന്ന അധ്വാനത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തിൽനിന്ന് ഇവിടെ സൂചിപ്പി ക്കുന്ന അധ്വാനത്തിന്റെ ഉള്ളടക്കത്തിൽ വ്യതിരിക്തതകളുണ്ട്. വീട്,

കുടുംബം, വ്യക്തിബന്ധങ്ങൾ എന്നിവയ്ക്കു ചുറ്റുമായി ഭ്രമണംചെയ്യുന്ന സ്വത്വത്തിലേക്കു കേന്ദ്രീകരിക്കപ്പെടുന്ന അന്തർമുഖത്വം മധ്യ, ഉപരിമധ്യ വർഗസ്സുകളുടെ സ്വരൂപങ്ങളുടെ സ്വഭാവമാണെന്ന് പറയാം.

നളിനി ജമീലയുടെ ആത്മകഥ ലൈംഗികത്തൊഴിലാളിയായി മാറിയ സ്ത്രീയുടെ സാഹചര്യവും സാമൂഹികസ്ഥാനവും ചർച്ചചെയ്യുന്നു. ഒരു ലൈംഗികത്തൊഴിലാളി എന്ന നിലയിൽ താനൊരു വിജയമായിരുന്നുവെന്നും സാധാരണ ലൈംഗികത്തൊഴിലാളികളുടെ ജീവിതത്തിന്റെ രേഖീയതയെ താൻ അതിലംഘിച്ചുവെന്നുമുള്ള ഉത്തമബോധ്യം രചനയിലുടനീളം പ്രതിഫലിപ്പിക്കുവാനും അവർക്കായിട്ടുണ്ട്. ഇങ്ങനെ വ്യത്യസ്ത നിലപാടുകളുടെ തെരഞ്ഞെടുപ്പും തിരിച്ചറിയുമാണ് ഈ ആഖ്യാനങ്ങളെ സാധൂകരിക്കുന്നത്. ഈ നിലപാടുകൾക്കു പുറത്തുള്ള തങ്ങളുടെ വ്യക്തിപരതയെയും ആത്മപരതയെയും വെളിപ്പെടുത്തുക ഈ രചനകളുടെ ലക്ഷ്യമല്ലാത്തതിനാൽ അവയെല്ലാം ഈ ആഖ്യാനങ്ങളുടെ അതിർത്തിക്കപ്പുറത്തേക്കു തള്ളപ്പെടുന്നു. സ്ത്രീയെ വസ്തുവൽക്കരിക്കുന്ന ലൈംഗികത്തൊഴിൽമേഖലയിൽ പ്രശോഭിച്ചു എന്നു പറയുമ്പോഴും നളിനി ജമീലയുടെ അനുഭവങ്ങളിൽ പുരുഷകേന്ദ്രിത ലോകത്തിന്റെ തൃഷ്ണകളുടെ പൂർത്തീകരണമാണ് ഒരുപരിധിവരെ സാധ്യമാകുന്നത്. അനുഭവാഖ്യാനം നിരന്തരം മുന്നോട്ടുവെക്കുന്ന ‘ഞാൻ’ എന്ന ബോധം ലൈംഗികതൊഴിലാളി എന്നതിൽതന്നെ കേന്ദ്രീകരിക്കപ്പെടുന്നുണ്ട്. വിവാഹം, കുടുംബം എന്നിവയെപ്രതിയുള്ള സമൂഹബോധം അതിരിട്ടുന ലക്ഷ്യണരേഖകൾക്കപ്പുറം തന്നെയാണ് ഈ ആത്മകഥയുടേയും നിലസ്ഥാനം. പ്രണയം, വിവാഹം, ലൈംഗികത, പങ്കാളി, പെൺജീവിതം, പുരുഷകാമനകൾ എന്നിവയുടെ വിവരണങ്ങൾ മാത്രമാണ് ഈ അനുഭവങ്ങൾ പറഞ്ഞുവെക്കുന്നത്. അതിനപ്പുറത്തേക്ക് ഒരു വളർച്ച, അല്ലെങ്കിൽ ഭിന്നമായ സാമൂഹ്യനിലപാടുകളിലേക്കുള്ള രംഗപ്രവേശം സാധ്യമാകാതെ അനുഭവങ്ങളുടെ പകർത്തൽ മാത്രമായി ഇവിടെ നളിനി ജമീലയുടെ ആത്മകഥ ചുരുങ്ങുന്നുണ്ട്.

സി.കെ. ജാനവിന്റെ ആത്മകഥയിലെ വീണ്ടെടുപ്പുകളെ നഷ്ടദേശത്തിന്റെ കേന്ദ്രത്തിലേക്ക് അവരുടെ /സമുദായത്തിന്റെ മുഴുവൻ സ്വത്വസംഘർഷങ്ങളെ സ്വരൂപിക്കുന്നുണ്ട്.

“മണ്ണുമാലയുള്ള ആദിവാസി സമൂഹത്തിന്റെ സവിശേഷബന്ധത്തിലാണ് ഈ സംഘർഷം സാധ്യമാകുന്നത്”⁷ എന്ന് ഇ.വി. രാമകൃഷ്ണൻ നിരീക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്. ജാനവിന്റെ അനുഭവകഥനത്തിൽ ആദിവാസി സമുദായം ചിന്തിക്കാൻ തുടങ്ങുന്നു എന്നതിന്റെ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളെ

വെളിപ്പെടുത്തുന്നതിലൂടെ മനുഷ്യൻ എന്ന മൂർത്തസ്വത്വത്തിലേക്ക് ആദിവാസിജനത വളരുന്നതായി വായിക്കാൻ സാധിക്കും. ഞാൻ ആദിവാസിയാണ്, പുലയിയാണ്, അധഃകൃതയാണ്, ദളിതയാണ്, കുറ്റത്തിന് പെൺകുട്ടിയാണ് എന്നിങ്ങനെയുള്ള സ്വത്വസ്ഥാപനങ്ങളിലൂടെ അരികുജീവിതങ്ങൾ കർത്തൃത്വപദവിയിലേക്കുയരുന്നു. സ്വരൂപിക്കപ്പെട്ട ഈ സ്വത്വസ്ഥാപനത്തിലൂടെ അവർക്കു നിഷേധിക്കപ്പെട്ട കർത്തൃത്വങ്ങൾ തിരിച്ചുകിട്ടുന്നു. ആദ്യകാല കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ്/സമരനായകരുടെ ആത്മകഥകളിലൂടെ സ്ഥാപിതമായ സാമൂഹ്യസ്വത്വം എന്ന തലത്തിലൂടെയാണ് ഈ കർത്തൃത്വപദവി രൂപീകരിക്കപ്പെടുന്നതും. അതായത് സ്വത്വം ദേശത്തിന്റെയും പാർട്ടിയുടെയും ഭാഗമാകുന്ന, ഭിന്നതകളില്ലാത്ത സ്ഥിതിവിശേഷം തന്നെയാണ് ദളിത് കർത്തൃത്വങ്ങളും പേറുന്നത്. അതിനകത്തെ ഭിന്നസ്വരങ്ങളും അനുഭവങ്ങളും തഴയപ്പെടുന്നു. ആത്മകഥ ആദിവാസിയും കുറ്റത്തിനും ആയ സ്ത്രീയുടെ എന്നതിനേക്കാളുപരി അത് പോരാട്ടത്തിന്റെ ചരിത്രമായും ഏതെങ്കിലും പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ മുതൽക്കൂട്ടായും മാറുന്നുവെന്നതും ശ്രദ്ധേയമാണ്. തങ്ങളുടെ സ്വത്വം സാമുദായികസ്വത്വമായി പരിവർത്തിക്കപ്പെടുന്നതിനെ കുറിച്ച് ദളിത് ആത്മകഥകളെ വിലയിരുത്തിക്കൊണ്ട് ഇ.വി. രാമകൃഷ്ണൻ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നുണ്ട്⁸. ജാനവിന്റെ അനുഭവങ്ങൾ എല്ലാം പോരാട്ടം/സമുദായം/സമരനായിക/രാഷ്ട്രീയം എന്ന കളത്തിലേക്ക് ചുരുങ്ങി അത് ഒരൊറ്റ സാമുദായിക സ്വത്വമായി വായിക്കപ്പെടുന്നു. നിരവധിയായ സ്വത്വങ്ങളെ ഒരൊറ്റ സ്വത്വത്തിലേക്ക് കേന്ദ്രീകരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഒരു നിർമ്മിതി ഇവിടെ സാധ്യമാകുന്നു.

സ്വരൂപിതസ്വത്വങ്ങളെ നിർമ്മിച്ചെടുക്കുന്ന ഭാഷ സാഹിത്യഭാഷയല്ല. ഭാഷയുടെ മാനകരൂപങ്ങളിൽനിന്ന് ഏറെ അകലെയാണ് ആത്മകഥാഖ്യാനങ്ങളിലെ ഭാഷാസ്വത്വം. അതുകൊണ്ടുതന്നെ മാനകസ്വത്വബോധങ്ങളിൽനിന്നും അവയുടെ നീതികരണങ്ങളിൽനിന്നും വ്യതിചലിക്കാൻ ഇവയിലെ ഭാഷകൾക്കു കഴിയുന്നു. കീഴാളജീവിതത്തിന്റെ സംഘർഷങ്ങളെ പകർത്താൻ മാനകഭാഷയ്ക്കു സാധ്യമല്ല. ദേശം, ജാതി, ലിംഗഭേദങ്ങളുടെ ഭാഷകളിലൂടെയേ അതു സാധ്യമാകൂ. ഭാഷയുടെ മിനുസമല്ല അനാർഭാടതയാണ് അനുഭവങ്ങളുടെ തീവ്രത പകർത്തുന്നത്. ആത്മരതിയിലല്ല സ്വരൂപിതസ്വത്വങ്ങളിലൂടെ ഏകസ്വത്വബോധത്തിലാണ് സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തലിന്റെ ആഖ്യാനങ്ങൾ പ്രതിരോധമായി വളരുന്നത്.

ജാനവിന്റെ ആത്മകഥയിൽ വിദ്വേഷമോ പഴിചാരലോ കാണാൻ കഴിയില്ല. സമൂഹത്തിന്റെ നിലപാടുകളോടുള്ള നിസ്സംഗത

ആഖ്യാതാവിന്റെ ഭാഷയ്ക്കുമേലുള്ള കടന്നുകയറ്റത്തിന്റെ ഫലമാകാം. നളിനി ജമീലയുടെ ആത്മകഥയിലാകട്ടെ സ്വയം നീതികരിക്കാനുള്ള ത്വര കാണാം. വൈയക്തികഭാവങ്ങൾക്ക് ഇതിൽ പ്രാധാന്യം ലഭിക്കുന്നുണ്ട്. ഇത് അനുഭവാഖ്യാനങ്ങൾ ഉയർത്തുന്ന പ്രതിരോധസങ്കല്പങ്ങളെ തഴയുന്നുണ്ട്. വ്യക്തിയിൽ നിന്നും സമൂഹത്തിലേക്കുള്ള ആഖ്യാന വളർച്ച ക്രമേണ വ്യക്തികേന്ദ്രീകൃതമായി മാറുന്നു. സ്വരൂപിതസ്വത്വം സാമൂഹികസ്വത്വമായി മാറാതെ വീണ്ടും വിഘടിക്കപ്പെട്ട് വ്യക്തിശരീരത്തിലേക്കു ചുരുങ്ങുന്നു. ഈ അവസ്ഥകൾ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തലിന്റെ ഘടനയിലുള്ള ആഖ്യാനങ്ങളുടെ പരിമിതിയായി ചൂണ്ടിക്കാണിക്കപ്പെടുന്നു.

പ്രാന്തീകൃതരുടെ അനുഭവങ്ങൾക്ക് അടിസ്ഥാനപരമായി ഏകത കാണാൻ കഴിയും. എങ്കിലും ജാന ആദിവാസി/കീഴാള സ്വത്വമായി വായിക്കപ്പെടുന്നു. ജാതിയെ അതിന്റെ വേരുകളിൽത്തന്നെ നിലനിർത്തുകയും സുരക്ഷിതമായി വളർത്തുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട് ഈ അനുഭവാഖ്യാനങ്ങൾ. ജാതിബോധത്തിന്റെ കീഴാളപരതയും സവർണപരതയും മർദ്ദിതവർഗ്ഗത്തെ ഉയർച്ചയേക്കാളുപരി ഛിന്നഭിന്നമാക്കുകയാണ് ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. അവ പ്രതിരോധമല്ല സൃഷ്ടിക്കുന്നത്. ഭിന്നിപ്പിക്കലിന്റെ ആഴമാണ് അവ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നത്. മേൽപറഞ്ഞ ആത്മകഥകളെല്ലാം തന്നെ മുമ്പു സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ പ്രത്യേകമായ ചില നിലപാടുകളുടെ വിവരണങ്ങളാണ്. “സ്വാനുഭവങ്ങളുടെ പുനരാഖ്യാനത്തിൽ പ്രത്യയശാസ്ത്രനിലപാടുകൾ സ്പഷ്ടമാണെന്ന് നന്മുന്നേ നിരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്”. എന്നാൽ ഇത്തരം പ്രത്യയശാസ്ത്രനിലപാടുകളുടെ പിന്നിൽ കേട്ടെഴുത്തുകാരൻ ബോധപൂർവ്വം നിർമ്മിക്കുന്ന ഇമേജുകൾ പ്രധാനസ്ഥാനം വഹിക്കുന്നതായി കെ.പി. റഷീദ് നിരീക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്.

“കേട്ടെഴുത്തുകാരൻ നിർമ്മിക്കുന്ന ഇമേജായി ആത്മകഥയുടെ യഥാർത്ഥ അവകാശി അവതരിപ്പിക്കപ്പെടുന്നു. ഇങ്ങനെ നിർമ്മിക്കപ്പെടുന്ന അനേകം ഇമേജുകളാണ് വാസ്തവത്തിൽ, ആത്മകഥാപാരമ്പര്യത്തെ ലംഘിക്കുന്നുവെന്നു നാം വിശേഷിപ്പിക്കുന്ന പ്രാന്തവത്കൃതജീവിതങ്ങൾ. ആ ഇമേജിനപ്പുറം സ്വന്തം സ്വത്വബോധത്തെ വളർത്തിയെടുക്കുക സാധാരണമനുഷ്യരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം എളുപ്പമല്ല. പ്രതിച്ഛായയും സ്വത്വവും തമ്മിലുള്ള വൈരുദ്ധ്യങ്ങളും സംഘർഷങ്ങളും മാധ്യമങ്ങൾ വളർത്തിയെടുക്കുന്ന താരങ്ങളെ വല്ലാത്തൊരു പ്രതിസന്ധിയിൽ കൊണ്ടെത്തിക്കാരാണു പതിവ്. ഈ ഇമേജിലും പൊതുസ്വീകാര്യതയിലും അഭിരമിച്ചു കഴിയുന്ന സുഖദമായ അവസ്ഥ സ്വീകരിക്കാൻ ഇവരിൽ പലർക്കും എളുപ്പമല്ല. അങ്ങനെയുള്ളവർ വീണ്ടും

അരികുകളിലേക്കുതന്നെ തള്ളപ്പെടാനാണ് പതിവ്¹⁰.

പുറംസമൂഹത്തെ അറിയാത്ത, വീട്ടുവേലക്കാരിയായ, തയ്യൽത്തൊഴിലാളിയായ, കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടി പ്രവർത്തകയായ, സാക്ഷരതാപ്രവർത്തകയായ, പാർട്ടിയെ നിരാകരിച്ച, ആദിവാസി അവകാശ പ്രവർത്തകയായ എന്നിങ്ങനെ ജാനുവിയുടെ സ്വത്വവൈവിധ്യങ്ങളെ വായിക്കുമ്പോൾ നഷ്ടദേശത്തിനെ തിരിച്ചുപിടിക്കുന്ന പോരാട്ടത്തിന്റെ സമരനായിക എന്ന ഏകസ്വത്വത്തിലേക്കാണ് സ്വരൂപിച്ചിരിക്കുന്നത്. നളിനി ജമീലയിൽ ഈ സ്വരൂപിതസ്വത്വത്തിന് ഇടർച്ച സംഭവിക്കുന്നുണ്ട്. അത് വ്യക്തികേന്ദ്രീകൃതത്വത്തിലേക്കു ചുരുങ്ങുന്നു. ജാനു വ്യക്തിസ്വത്വത്തിൽ നിന്ന് സാമൂഹ്യസ്വത്വത്തിലേക്കുള്ള വളർച്ചയിൽ പ്രതിരോധത്തെ ഉയർത്തുന്നതായും വ്യക്തികേന്ദ്രീകൃതമാകുന്ന നളിനി ജമീലയുടെ അനുഭവലോകം പ്രതിരോധത്തേക്കാൾ നിസ്സംഗമായ നിലപാടുകളിൽ ഉറച്ചുപോകുന്നതായും കാണാം.

കുറിപ്പുകൾ

1. സ്വരൂപിതസ്വത്വം—വ്യക്തിയുടെ വിഭിന്നസ്വത്വങ്ങളെ (തമകളെ) സ്വരൂപിച്ച് ഒരൊരു സഞ്ചിതസ്വത്വമായി പരിഗണിക്കുകയാണിവിടെ ചെയ്യുന്നത്. ആത്മകഥകളിലെ കർതൃത്വം സങ്കീർണ്ണമായ ബഹുസ്വരതകളിലാണ് വിഭാവനം ചെയ്യപ്പെടുന്നത്. കീഴാള,പാർശ്വവത്കൃത വിഷയികളുടെ ജീവിതം ആവിഷ്കരിക്കുന്ന ആത്മകഥകളിലെ കർതൃസ്വഭാവത്തെ വിശകലനം ചെയ്യാനാണ് ഇവിടെ സ്വരൂപിതസ്വത്വം എന്ന സങ്കല്പം ഉപയോഗിക്കുന്നത്. ഈ ഒരു പരിപ്രേക്ഷ്യത്തിലാണ് സ്വരൂപിതസ്വത്വം (Articulating identity) എന്ന പ്രയോഗത്തെ ലേഖനത്തിൽ സമാനപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. സ്വരൂപിക്കുക—എന്ന സകർമ്മക്രിയയുടെ കൂട്ടിവയ്ക്കുക, ശേഖരിക്കുക, സമ്പാദിക്കുക എന്നിവയുമുള്ള ശ്രീകണ്ഠേശ്വരം ജി പത്മനാഭനിലുള്ള കൊടുത്തിരിക്കുന്ന അർത്ഥമാണ് ഇവിടെ സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നത്. ശ്രീകണ്ഠേശ്വരം ജി. പദ്മനാഭനിലുള്ള, ശബ്ദതാരാവലി, എസ്.പി.സി.എസ്, കോട്ടയം, 2016, പേജ്-1748.
2. സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തലിന്റെ ആഖ്യാനങ്ങൾ: Testimonial—‘പ്രതിനിധാനവും പ്രതിരോധവും: സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തലിന്റെ ആഖ്യാനങ്ങളെ മുൻനിർത്തിയുള്ള ചില ചിന്തകൾ’ എന്ന ലേഖനത്തിൽ ഇ.വി. രാമകൃഷ്ണൻ പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്നു. ‘അനുഭവങ്ങളെ ആർക്കാണ് പേടി’ 2012, പുറം: 56.
3. ഭാസ്കരൻ, സി. കെ ജാനുവിയുടെ ജീവിതകഥ, ഡി.സി. ബുക്സ്, കോട്ടയം, 2002, പേജ്-11.
4. ഉമ ചക്രവർത്തി, ജാതിയെ ലിംഗവത്കരിക്കുമ്പോൾ, (വിവ. പി.എസ്. മനോജ്കുമാർ). മാതൃഭൂമി ബുക്സ്, കോഴിക്കോട്, 2008, പേജ്-102.

5. Urmila Pawar, The Weave of My Life (Tr. Maya Pandit) Stree Pub, Kolkata, 2015, p-1.
6. നളിനിജമീല, ഞാൻ ലൈംഗികത്താഴിലാളി, ഡി.സി. ബുക്സ്, കോട്ടയം, 2017, പേജ്-9.
7. പ്രസ്തുത ലേഖനത്തിൽ നിന്നും എടുത്തുചേർത്തത് പുറം. 57.
8. പ്രസ്തുത ലേഖനത്തിൽ നിന്നും എടുത്തുചേർത്തത് പുറം. 57.
9. ജി. ദിലീപൻ, മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പ്, മാർച്ച്. 1997, പുസ്തകം: 22, ലക്കം:5, പുറം:34.
10. കെ.പി. റഷീദ്, 'അപഹരിക്കപ്പെട്ട ആത്മകഥയിലെ ബാക്കി ഭാഗങ്ങൾ', കല്ലേൽ പൊക്കടൻ: കറുപ്പ് ചുവപ്പ് പച്ച, 2013, പുറം: 129.